

**10882008 számú Szaunamester megnevezésű
szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó
programkövetelmény**

1. A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 1.1 Megnevezése: Szaunamester
- 1.2 Ágazat megnevezése: Turizmus-vendéglátás
- 1.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 1088

2. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés

- 2.1 Megnevezése: Szaunamester
- 2.2 Szintjének besorolása
 - 2.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 2
 - 2.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 2
 - 2.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 2

3. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése¹:

- 3.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.
- 3.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály:

A közhasználatú fürdők létesítéséről és üzemeltetéséről szóló 510/2023. (XI. 20.) Korm. rendelet 12.§ (2) d) pontja, illetve a 4. melléklet 1. pont 2. táblázat 11. sora

¹ A megfelelő elem kiválasztandó.

4. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb tevékenység vagy munkakör elnevezése:
Szaunamester

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a szaunákhoz, gőzfürdőkhez kapcsolódó veszélyes közüzemi területeken, azaz szaunarészlegekben, szaunaegységekben felügyeletet tudnak biztosítani. Képesek eredményesen segíteni a környezetükben levő szaunázókat az egészséges és higiénikus szaunázási szokások kialakításában és a szaunakultúra megismertetésében.

Elméleti és gyakorlati szaktudásuk segítségével a szaunákban és gőzfürdőkben programok, programsorok tervezésére és kivitelezésére képesek. Programjaik során a termékek ismerete, a saját kreativitásuk és professzionális tudásuk segítségével magas szintű szaunaélményt, kikapcsolódást nyújtanak a vendégeknek.

Felügyeletükkel és tájékoztatásukkal az egészségmegőrzést és jó közérzetet támogató információkkal segíteni tudják a vendégeket, ezáltal megelőzhetőek a szaunarészlegekben a rosszulletek, balesetek.

5. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

5.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll: -

5.1.1 Az oltalom típusának megjelölése: -

5.1.2 Nyilvántartó hatóság:

5.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma: -

5.1.4 A szakmai képzés e szerzői jogvédelem alá tartozó tananyaggal történő megvalósításának szükségessége: -

6. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

6.1 Iskolai előképzettség²:

- alapfokú iskolai végzettség

6.2 Szakmai előképzettség: -

² A megfelelő elem kiválasztandó.

6.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálat

6.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: -

7. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszama (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

7.1 Minimális óraszám: 40 óra

7.2 Maximális óraszám: 60 óra

8. A szakmai követelmények leírása:

8.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
A szaunamesterséget, a saját tevékenységét kontextusba helyezi, ismeri a szaunába járó vendégek motivációját, hitelesen bemutatja a szaunázást, a szaunaprogramokat a vendégeknek.	Ismeri a szaunázás történelmét, a jelenét, a modern fürdők, szaunaparkok, wellness részlegek jellemző vonásait. Ismeri a modern szaunakultúra, a szaunamesterség kialakulásának eredetét, jelentőségét, az egyes népek hagyományait, a szauna modern megközelítését.	Szem előtt tartja a szaunázás hagyományait, kritikusan szemléli a létesítményeket és saját munkáját, törekszik a fejlődésre, megújulásra.	Felelősségteljesen képviseli a szaunamester szakmát, önállóan vállalja a felelősséget szaunamesterként, a vendégélmény részeként.
Vizsgálja és értékeli a szaunák, gőzkabinok állapotát, szakszerűen kezeli azokat.	Ismeri a különböző szaunák, gőzkabinok alapvető műszaki paramétereit, felépítését, anyagait, berendezéseit, működését és hatásait, megfelelőségének műszaki szempontjait.	Magas színvonalon végzi a szaunarészleg berendezéseinek ellenőrzését, megállapítja azok alkalmasságát a programok lebonyolítására.	Felelősségteljesen, biztonságosan alkalmazza a műszaki ismereteit.
Megkülönbözteti a különböző típusú szaunákat, gőzkabinokat jellemzőik alapján, hozzájuk	Ismeri a szaunák, gőzkabinok típusait, tudja melyik milyen program tartására alkalmas, ismeri saját	Magas színvonalon alkalmazza megszerzett szaunaismereteit.	Magabiztosan, felelősségteljesen és kreatívan ajánlja a vendégeknek a szaunatípusokat és a

megfelelő programokat társít, helyes használatukat bemutatja.	tosságaikat, megfelelő működési paramétereiket, helyes használatukat, jellemzőiket.		különböző típusú programokat.
Empatikusan, szakszerűen tájékoztatja a vendég(ek)et a szauna helyes használatáról, a szaunázás helyes módjáról, a szaunázás előtti, alatti és az azt követő teendőkről, az egészségügyi kockázatokról. Egészségügyi ellenjavaslat esetén a szolgáltatást elutasítja.	Ismeri a szaunaázás helyes módját, az emberi szervezetre gyakorolt hatásait, az emberi test működését a szaunában. Tudja a szaunák használatával kapcsolatos egészségügyi kockázatokat, megelőzésüket. Képes a szaunaprogramok összeállítása során figyelembe venni a szervezetre gyakorolt hatásokat.	Betartja és betartatja a szauna higiénikus és egészséges használatára vonatkozó szabályokat. Határozott fellépést tanúsít a szauna igénybevétele befolyásoló kockázatok észlelése esetén.	Asszertíven, felelősségteljesen segíti a rend fenntartását, a szabályok betartását. Tudja milyen óvintézkedéseket kell végrehajtania a vendégek épsége és a munkaterületének biztonsága érdekében. Önállóan és felelősségteljesen alkalmazza a speciális és általános szabályok betartását.
Roszcullét, baleset esetén a segítségre szoruló személyt az elsősegélynyújtó személyzet megérkezéséig segítségben részesíti, megnyugtatja.	Ismeri az általános állapottól eltérő tüneteket, tünetegyüttest, viselkedést. Tudja, hogy mikor kell segítséget hívni.	Határozottan és rátermetten reagál váratlan szituációkra, veszélyes helyzetekre. Szükség esetén segítséget hív.	Roszcullét, baleset esetén önállóan képes segítséget nyújtani. Felelősségteljesen dönt a segítség-hívás kérdésében.
A veszélyes eseteket, helyzeteket elhárítja, havária esemény esetén a szauna tűzriadó protokollja szerint levezényli a kiürítést.	Ismeri a szaunák használatával kapcsolatos biztonsági kérdéseket. Ismeri a vészhelyzetben alkalmazandó szabályokat, a tűzriadó menetét és a kiürítési tervet.	Konceptuális gondolkodást képvisel, képes csapatban dolgozni.	Önállóan és felelősségteljesen alkalmazza a szükséges intézkedéseket vészhelyzet esetén.
Rendelkezik a szaunaprogramok megtartásához szükséges fizikai adottságokkal, kondícióval.	Ismeri a saját testi, emberi és szakmai határait a vendégek számára is biztonságos és élvezhető szolgáltatás nyújtásához.	Személyes egészségi állapotát, fizikai és mentális terhelhetőségét a szakmai tevékenységek során szem előtt tartja.	Önállóan mérlegel és dönt.

A gyakorlatban alkalmazza a fürdőkre vonatkozó jogszabályokban meghatározottakat, a wellness világok szolgáltatásait.	Ismeri a fürdőkre vonatkozó jogszabályokat. Ismeri a fürdők és wellness világok szolgáltatásait és annak tartalmi elemeit.	A fürdőkre vonatkozó rendeletek betartatásában szabálykövető.	Önállóan tudja alkalmazni az előírt szabályokat.
Kapcsolatot teremt különböző temperamentumú emberekkel, a szituáció kezeléséhez a legmegfelelőbb módon változtat a viselkedésén, kommunikációján.	Ismeri az asszertív kommunikáció sajátosságait. Ismeri milyen kommunikációs módszerekkel szükséges a vendégeket a szakmai etikának megfelelően irányítani. Ismeri a szaunaprogramok verbális és non-verbális kommunikációs igényeit.	Minden esetben törekszik az udvarias kommunikációra.	Határozottan képes fenntartani a szaunaprogramok rendjét. Önállóan képes különböző temperamentumú emberekkel kommunikálni.
Szaunamesteri munkáját a szakmai szabályok szerint végzi, a szaunaprogramokat szakszerűen bonyolítja le.	Ismeri a szaunaprogram fogalmát, felépítését, típusait, szakmai és higiéniai követelményeit. Ismeri a szaunamester szakmai tevékenységét, a szaunamester feladatait a programok előtt, alatt és után.	Törekszik rá, hogy munkáját minden esetben a lehető legmagasabb szinten végezze, törekszik a saját fejlődésére, kritikusan szemléli munkáját.	Önállóan és felelősségteljesen képes ellátni a szaunamesteri tevékenységet.
Szakszerűen és önállóan állít össze és bonyolítja le szaunasorokat, szaunaprogramokat, beszerzi az hozzájuk szükséges anyagokat és kellékeket.	Ismeri a szaunaprogramokhoz szükséges eszközök, kellékek helyes használatát, a megfelelő hőérzet elérésének módját, és ezzel képes a megfelelő szaunaélményt biztosítani a vendégek számára. Ismeri a szaunaprogramok, programsorok tervezésének paramétereit.	Magas színvonalon törekszik a munkáltatója által megfogalmazott szolgáltatási igények figyelembevételére munkája során. Változatos programok összeállítására törekszik.	Önállóan és szakszerűen össze tudja állítani és le tudja vezetni a szaunaprogramokat, programsorokat.
Tudatosan és szakszerűen választ	Ismeri a szaunában használt anyagokat, illóolajokat. Ismeri	Nyitott az új alapanyagok és eszközök használatára.	Felelősségteljesen és önállóan választ megfelelő minőségű

anyagokat és eszközöket a jó közérzetet biztosító szolgáltatás megvalósításához.	azok helyes használatát, működését, hatását az emberi testre. Tudja, hogy milyen illóolajokat és alapanyagokat hogyan használhat a kívánt eredmény eléréséhez. Ismeri a természetes anyagok helyes használatát.		alapanyagokat. Kreatívan és motiváltan keresi saját fejlődéséhez az újdonságokat. Ismeri az egyes anyagok szervezetre gyakorolt hatását, így felelősségteljesen képes alkalmazni azokat.
Fizikálisan alkalmas egy szauna- és gőz-program önálló megtartására.	Ismeri a szaunamesteri tevékenységgel összefüggő, az állóképesség megtartásához és fejlesztéséhez szükséges módszereket.	Az állóképességét a szaunaprogramok megtartásához szükséges szinten tartja.	Felelősségteljesen mozgásban gazdag életet folytat és odafigyel az étkezésre is.
Ventilációs eszközeivel és tanult mozgólataival a szauna klímáját tudatosan változtatja. A programok során a program ívét fenntartja, a hőemelést és hőelosztást megfelelően valósítja meg, az illóolajokat és egyéb anyagokat szakszerűen használja, oszlatja, a szauna teljes légterét megfelelően kezeli.	Ismeri az alapvető ventilációs eszközöket és azok technikai elemeit és hatásait. Ismeri a négy alaplegyezési technikát, ismeri azok hatásait, a kivitelezésük módját és követelményeit, az egyes technikák helyét és szerepét a programokban, az egyes technikák szakszerű használatát. A szaunák méretéhez tudja igazítani a párásítás módszerét, mértékét és az alkalmazott technikákat.	Az alkalmazott eljárások során minden esetben szem előtt tartja a vendégek tűrő- és állóképességét. Magas színvonalon tudja alkalmazni a tanult klímateremtés és kommunikációs módszereket. Törekszik rá, hogy változatos, sok érzékszervre ható, teljes szaunaélményt nyújtson a vendégeknek.	Felelősségteljesen tud a magas hővel, párával bánni.

8.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem³

9. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

³ A megfelelő válasz aláhúzendó.

Az egészségturizmuson belül a szaunákkal és gőzfürdőkkel rendelkező wellness létesítmények szolgáltatási színvonala és a balesetmegelőzés bizonyítottan növelhető szakképzett szaunamesterek alkalmazásával. A 2005-ben dél-Olaszországban született modern szaunamesterség rövid idő alatt kiegészítő szolgáltatásból közvetlen profittermelő egységgé változtatta a szaunavilágokat szerte Európában. A profi szaunamesterek tevékenysége nyomán nő a fizetőképes kereslet Európa szerte, új generációk jelentek meg a szaunákban, és ez a folyamat nem csak átalakította, illetve átalakítja a létező szaunás létesítményekhez kapcsolódó horizontális és vertikális kompetenciák összességét, de a befektetőket egyre több új szaunapark létesítésére ösztönzi.

A szaunamesterség hatása a turizmusra is jelentős. Úgy Magyarországon, mint Európa szerte jellemző, hogy egy-egy profi szaunás rendezvény hatással van az utazási szokásokra, a szálláshelyek töltésére, és az ezzel járó fogyasztási növekedésre.

A szaunamester által vezetett szaunaprogramoknak közösségépítő ereje van. A szaunamesterek közösségépítő tevékenysége kiterjeszti az egész évre a szaunák korábban főként szezonális jellegét, melynek szintén erős társadalmi-gazdasági hatása van.

A mai stresszes társadalom keresi azokat a rekreációs szolgáltatásokat, amellyel a jó közérzet és egészség megőrizhető. Erre kiválóan alkalmas a szaunamesterek tevékenysége. Ez hozzájárul a csoportos rekreáláshoz, stresszoldáshoz, a hazai vendégforgalom generálásához. Szinergiában az egészségtudatosság társadalmi növekedésével, illetve a természetes aromaterápia és egyéb egészségtámogató eszközök megjelenésével a szaunamesterségben, a társadalmi-gazdasági hatás meghatványozódott.

A szaunaprogramokra érkező vendégek növelik a wellness létesítmények bevételét és az ott történő további fogyasztásokat, az egy főre eső vendégköltést.

10. A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

10.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek teljesítéséről a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek: -

10.2 Írásbeli vizsga

10.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Szaunamester tevékenység elmélete

10.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A vizsgázók egy 40 kérdéses tesztsort töltenek ki, mely az alábbi témákból tartalmaz kérdéseket:

- Szauna régen, azaz szaunatörténelem: A szaunázás eredete, története, hagyományai.
- Szauna manapság: szaunareneszánsz avagy a modernkori szaunakultúra.
- Hőkabin típusok, azok jellemzői, működése, hatásai, használata.
- Szaunázás helyes módja – szauna előtt, alatt és után.
- Szaunaprogram fogalma és alapvető típusai.
- Szaunaprogramok tervezése, programsorok tervezése.
- Szaunamester feladatai a program előtt, alatt és után.

- Alap legyezőtechnikák, azok elvi kivitelezési módja, egyes legyezőtechnikák hatása, használatának helye és ideje.
- Verbális és non-verbális kommunikáció, szauna etikett.
- Szaunaprogramokhoz közvetlenül és közvetve kapcsolódó eszközök, kellékek ismerete.
- A szauna- és gőzkabinokban használt anyagok és azok helyes kiválasztásának, csoportosításának, használatának, hatásának ismerete. Mit helyes, mit nem helyes használni a szaunában és miért.
- Wellness központok üzemeltetése és együttműködés a létesítmény többi részlegével
- Önállóan vezetett szaunaprogram megtartásakor a helyes és szükség-szerű vendégtájékoztató információk ismerete
- A szaunázás egészségügyi feltételekhez kötött ismerete
- A szaunázást kizáró betegségek ismerete
- Szaunatípusok hőmérséklet és bent tartózkodási időintervallumok helyes ismerete
- Lehülési módszerek ismerete, azok esetleges egészségügyi kockázatai
- Illóolajok csoportosításának ismerete. Illóolajok és illatanyagok használatával kapcsolatos ismeretek.

10.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 40 perc

10.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 40%

10.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: A vizsga értékelése a vizsgaközpont által készített javítási-értékelési útmutató alapján történik.

10.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 80%-át elérte.

10.3 Projektfeladat

10.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Szaunamester tevékenység gyakorlata

10.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A vizsga során a vizsgázó először az írásbeli vizsgán vesz részt, ezt követi a projektfeladat, melyen csak akkor vehet részt, ha az írásbeli vizsgát sikeresen teljesítette.

Feladatok:

1. Egy szabadon választott tematikájú szaunaprogram önálló előkészítése a megfelelő alapanyagok, zene, illóolajok kiválasztásával, előkészítésével
2. A szauna ellenőrzése, megfelelő klímájának és más paramétereinek előkészítése, átszellőztetése ventilációs eszköz segítségével
3. A szabadon választott témájú szaunaprogram önálló levezetése. A

szabadon választott témájú szaunaprogram alatt a hangulatnak, stílusnak megfelelő levegő áramoltatás a négy legyezési alapechnika megfelelő használatával

10.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 30 perc

10.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 60%

10.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

a) A projektfeladat vizsgarész akkor sikeres, ha a vizsgázó az alábbi értékelés szerint legalább 65%-ot ér el:

1. Általános szakmaiság – 25%

- szauna előkészítése, program előkészítése, rendezettség, tisztaság, higiénia
- program indítása, bevezető szöveg, beléptetés, vendégkezelés, a program zárása
- program felépítése, íve, koherenciája, a szaunamester eszközeinek harmonikus használata
- erőnlét

2. Hőelemelés, hőelosztás – 25%

- Hőelemelés – a program ívének megfelelő hőemelést megvalósítása
- Hőelosztás – egyenletesség, koherencia az összes vendég tekintetében, hőkomfort, hőfüggöny

3. Illatok, kezelésük és adagolásuk – 25%

- Illatok kiválasztása
- Illatok adagolása
- Illatok, víz, jég helyes használata

4. Legyezési technikák – 25%

Legyezőtörölközővel:

- o alapechnika helyes megvalósítása, megfelelő technika a megfelelő helyen
- o alapechnika hatékonysága
- o legyezéstechnika folyamatossága, esztétikai megvalósítása
- o teljes szaunaterület megfelelő kezelése

A fentiekben felül legyező, zászló használata a vizsga során megengedett.

b) A projektfeladat sikertelen az alábbi esetek bármelyikének fennállása esetén:

- a vizsgázó a vendégélményt negatívan befolyásoló hibát követ el;
- a vizsgázó tevékenysége a saját vagy a vendég egészségét veszélyeztetné;
- a vizsgázó tevékenysége anyagi kár bekövetkezésével fenyeget.

c) Ha a projektfeladat a b) pont alapján sikertelen, akkor a projektfeladat eredménye 0%.

10.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 65%-át elérte.

10.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

a) A vizsgabizottság

A vizsgabizottság legalább három tagból áll.

A vizsgabizottság tagjaira vonatkozó feltételek:

- szaunamester tanúsítvány vagy szaunamester szakképesítés és
- 5 év szaunamester gyakorlat vagy 3 év szaunamester oktatói gyakorlat (felnőttképzésben).
- A Magyar Fürdőszövetség, valamint a Magyar Szauna Egyesület vagy a Magyar Szaunaszövetség együttes írásbeli szakmai ajánlása

A vizsgabizottság valamennyi tagjának meg kell felelnie a felsorolt feltételek mind-egyikének.

Ezen felül a vizsgabizottság legalább egy tagjának meg kell felelnie a következő feltételeknek:

- az alábbi területek legalább egyikén szerzett felsőfokú szakképzettség:
 - pedagógiai jellegű szakképzettség
 - sporttudomány
 - orvos- és egészségtudomány

b) Egyéb személyi feltételek

- 1 fő technikai személyzet
- legalább 3 fő vendég a szaunaprogramon

10.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

- legalább egy 80-95 °C-ra felfűthető, legalább 15 személyes szauna
- zuhanyzó
- ventiláló törölköző
- illóolajok

- jégdara
- az illóolajok helyes használatához szükséges kellékek, edények
- szaunadézsza
- szaunakanál

10.6 asztalok, székekA vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: A vizsgatevékenység alól felmentés nem adható.

10.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: -

10.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -

11. A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek

11.1 A képzés a képzési idő egészében kizárólag személyes jelenléttel igénylő kontaktórákból állhat. Egy kontaktóra minimum 45 percből áll. A képzési idő naptári naponként nem haladhatja meg a 10 kontaktórát.